

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การนำเอาผู้กระทำความผิดมาลงโทษทางอาญาของประเทศต่างๆ ในปัจจุบัน ได้เปลี่ยนจากระบบการดำเนินคดีแบบระบบไต่สวนมาเป็นระบบกล่าวหา แต่ในขั้นตอนของการค้นหาความจริงในส่วนบทบาทของศาล แต่ละระบบยังคงต่างมีลักษณะในการดำเนินการพิจารณาคดีที่แตกต่างกันไป

ในประเทศไทยการดำเนินคดีอาญาเป็นไปตาม “ระบบกล่าวหา” (Accusatorial System) มีการแบ่งแยกองค์กรที่ทำหน้าที่สอบสวนและพิจารณาพิพากษาออกจากกัน โดยมีขั้นตอนของการค้นหาความจริงในคดีอาญาในชั้นศาลที่บัญญัติให้อำนาจศาลในการค้นหาความจริงในคดีจากพยานหลักฐานต่างๆได้ด้วยตนเองเช่น มาตรา 228 กำหนดให้ศาลมีอำนาจสืบพยานเพิ่มเติม และในกรณีที่ศาลเห็นสมควรที่จะตรวจพยานหลักฐานของโจทก์ ศาลก็มีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้ตามมาตราที่ 175 อันเป็นหลักการที่ทำให้ศาลค้นหาความจริงได้มาก เป็นไปตามระบบตรวจสอบข้อเท็จจริง (Examination System) โดยมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและผู้ต้องหาไว้ในหลายกรณี และเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิในความเสมอภาคในการต่อสู้คดี นั้นประเทศไทยได้มีการบัญญัติเพิ่มกระบวนการเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนการพิจารณาในศาลชั้นต้นไว้ในพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2547 มาตรา 173/1 และมาตรา 173/2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กระบวนการค้นหาความจริงมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ในการพิจารณาคดีทั้งต่อศาล และต่อคู่ความ เป็นการแก้ปัญหาการสืบพยานที่ล่าช้าในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในศาล เพื่อรักษาสิทธิของคู่ความ โดยเฉพาะจำเลยที่ต้องได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม

ในต่างประเทศแนวความคิดในเรื่องการเปิดเผยพยานหลักฐานในคดีอาญาก่อนพิจารณาได้มีการบัญญัติไว้ในลักษณะที่แตกต่างกันตามระบบการดำเนินคดีอาญา โดยในระบบ Common law ที่มีกระบวนการค้นหาความจริงในชั้นศาลเป็นระบบต่อสู้ระหว่างคู่ความ (Adversarial System) เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา การเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนพิจารณา

เรียกว่า Pre-trial discovery หรือในคดีอาญาอาจเรียกว่ากระบวนการเปิดเผยข้อเท็จจริงในคดีอาญาก่อนพิจารณา (Discovery in criminal Process) เป็น ลักษณะคู่ความฝ่ายหนึ่งสามารถรับทราบข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเกี่ยวกับคดีที่อยู่ในความครอบครองของอีกฝ่ายหนึ่งได้ ซึ่งการเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนพิจารณามีขึ้นหลังจากการชี้สองสถานที่จำเลยให้การปฏิเสธ ก่อนที่จะมีการพิจารณาสืบพยานของคู่ความจะมีกระบวนการประชุมพิจารณาในเรื่องพยานหลักฐาน โดยคู่ความจะต้องระบุพยานของฝ่ายตนและในการประชุม (Pre-trial conference) ซึ่งมีผู้พิพากษาเป็นประธานนั้น ผู้พิพากษาจะให้คู่ความยอมรับข้อเท็จจริงในประเด็นที่ไม่อาจโต้เถียงกัน เช่น ให้ยอมรับเอกสารต่างๆ โดยใน Federal Rules of Criminal Procedure Rule 16 ได้วางหลักเกณฑ์และหน้าที่การเปิดเผยโดยกำหนดให้อัยการมีหน้าที่ทำการเปิดเผยพยานหลักฐานของรัฐโดยกำหนดให้สิทธิแก่จำเลยในการร้องขอต่างๆ อันได้แก่

การร้องขอ รับทราบถึงข้อความที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ คำกล่าวของจำเลย (Defendant's Oral Statement) ที่ให้ไว้ขณะ ก่อนหรือหลังการจับกุม เอกสารหรือบันทึกถ้อยคำกล่าวของจำเลย (Defendant's Written or Recorded Statement) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็น (any relevant written) หรือ ส่วนหนึ่งส่วนใดของเอกสารหลักฐานซึ่งได้มีการบันทึกสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับคำกล่าว (oral statement) ของจำเลยที่ได้ให้ไว้ขณะก่อนหรือหลังการจับกุม และบันทึกคำให้การ (recorded testimony) ของจำเลยที่ให้การต่อคณะลูกขุนใหญ่ (grand jury) เกี่ยวกับฐานความผิดที่ฟ้อง รวมถึงบันทึกของจำเลยในคดีก่อน (Defendant's Prior Record)

การขอเข้าตรวจสอบ (inspect) และคัดสำเนา (copy) หรือถ่ายภาพ เอกสารและวัตถุพยาน (Document and Objective) รายงานผลการตรวจและทดสอบ (Reports of Examinations and Tests) เกี่ยวกับการตรวจสภาพร่างกายหรือจิตใจ (any physical or mental examination) ของจำเลยที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของรัฐ หากพนักงานอัยการได้รู้ถึงความมีอยู่ของรายงานนั้น และรายงานดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเตรียมต่อสู้คดี หรือที่รัฐตั้งใจจะใช้เป็นพยานหลักฐานสำคัญในชั้นพิจารณาของศาล

ในกรณีที่จำเลยมีลักษณะเป็นคณะบุคคล (Organizational Defendant) ร้องขอ รัฐต้องเปิดเผยให้จำเลยทราบ เป็นต้น

ในระบบ Civil Law ที่มีหลักการค้นหาความจริงในศาลเป็นระบบตรวจสอบข้อเท็จจริง (Examination System) เช่นในประเทศฝรั่งเศส และเยอรมัน นั้น

การเปิดเผยข้อเท็จจริงก่อนพิจารณาในคดีอาญาในประเทศฝรั่งเศส ได้มีการกำหนดไว้ใน code of criminal procedure มาตรา 114 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ผู้มีสิทธิเข้าถึง

พยานหลักฐานในแฟ้มสำนวนคดีคือ หนายความของผู้เกี่ยวข้องกับคดีทุกคน ผู้เกี่ยวข้องอาจเข้าฟังการไต่สวนพร้อมทนายได้หากไม่มีผู้ใดคัดค้าน โดยก่อนปรากฏตัวต่อศาลทนายความจะต้องได้รับหมายเรียกก่อนวันไต่สวนไม่น้อยกว่า 5 วันทำการ พร้อมสำเนาข้อมูลคำไต่สวนพยานในแฟ้มสำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับลูกความของตนไม่น้อยกว่า 4 วันทำการ และเมื่อปรากฏตัวต่อศาลแล้วทนายความสามารถยื่นคำร้องขอสำเนาเอกสารข้อมูลต่างๆและพยานหลักฐานต่างๆ ที่มีอยู่ในแฟ้มสำนวนคดีได้

ส่วนการเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนการพิจารณาในคดีอาญาของประเทศเยอรมัน เป็นการให้สิทธิแก่ทนายความจำเลยตรวจสอบสำนวนได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของเยอรมัน (Stpo) มาตรา 147 ซึ่งเป็นลักษณะของการดูข้อกล่าวหาและดูว่าพยานที่อ้างการส่งฟ้องนั้นมีเพียงพอหรือไม่ โดยขั้นตอนในการเตรียมการพิจารณาคดี ซึ่งจะใช้กับการพิจารณาความผิดอัตราโทษอุกฉกรรจ์ (Verbrechen) หรือความผิดอาญาในชั้นกลาง ซึ่งต้องมีการไต่สวนมูลฟ้องเสมอแม้ว่าพนักงานอัยการจะเป็นโจทก์ฟ้องเอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการไต่สวนมูลฟ้องในการดำเนินคดีอาญาชั้นกลาง นั้น เป็นการเตรียมการพิจารณาคดีอาญาในชั้นหลัก เนื่องจากในชั้นไต่สวนมูลฟ้องศาลจะตรวจสอบพยานหลักฐานของพนักงานอัยการทั้งในและนอกจากคำฟ้องหรือสำนวนการสอบสวน จนฟังได้ว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด โดยผลของการสอบสวนถูกบันทึกไว้ในแฟ้มสำนวนคดีและอนุญาตให้จำเลยมีสิทธิขอดูสำนวนสอบสวนได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของเยอรมันมาตรา 147 Stpo ที่วางหลักเกณฑ์ให้ทนายจำเลยสามารถทำการตรวจสอบพยานหลักฐานที่ถูกยึดไว้แล้วได้ทุกเมื่อ เว้นแต่หากการสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จทั้งยังไม่ได้บันทึกลงในสำนวนคดี หรือหากการตรวจดูพยานหลักฐานเช่นนั้นอาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อการสอบสวนได้ ซึ่งการนำพยานหลักฐานไปตรวจสอบนี้ทนายจำเลยชอบที่จะนำไปสำเนียงงานของตนได้ แต่อาจถูกปฏิเสธ โดยเจ้าหน้าที่ได้หากมีเหตุผลที่สำคัญในการห้ามการอนุญาต

ทำให้จำเลยทราบถึงพยานหลักฐานของโจทก์และก่อนพิจารณาคดี โดยจำเลยจะได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับคำฟ้องรายชื่อพยานและองค์คณะผู้พิพากษาที่จะพิจารณาคดี ซึ่งจะทำให้จำเลยสามารถเตรียมตัวต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ และเมื่อถึงวันพิจารณาคดีพยานหลักฐานของอีกฝ่ายที่จะนำมาพร้อมสืบเพราะมีการเตรียมพร้อมก่อนวันนัดแล้วก็ทำให้สามารถพิจารณาคดีได้อย่างรวดเร็วต่อเนื่องยิ่งขึ้น

ส่วนกรณีผู้เสียหายมีความประสงค์จะตรวจสอบสำนวนคดีของตนสิทธิดังกล่าวจะกำหนดไว้ในมาตรา 406e Stpo โดยผู้เสียหายสามารถทำการตรวจสอบสำนวนคดีได้โดยผ่าน

ทนายความของตน หากสำนวนนั้นอยู่ที่ศาลหรือว่าได้ยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว โดยต้องทำเป็นคำร้องเพื่อขอตรวจสอบสวนคดีนั้น และขอที่จะทำเป็นคำร้องขอให้นำสำนวนคดีนั้นไปตรวจยังสำนักงานหรือสถานที่ใดอันเป็นที่ส่วนตัวของตน อีกทั้งยังสามารถตรวจสอบพยานหลักฐานที่ถูกยึดโดยเจ้าหน้าที่ได้เมื่อได้แสดงให้เจ้าหน้าที่เห็นถึงส่วนได้เสียของตนในคดี แต่การตรวจสำนวนอาจถูกปฏิเสธหากเห็นก่อให้เกิดอุปสรรคขัดขวางผลประโยชน์ของจำเลยหรือของบุคคลอื่นอันควรได้รับการคุ้มครอง

จะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของฝรั่งเศสและของเยอรมันได้บัญญัติกระบวนการเปิดเผยพยานหลักฐาน ให้สิทธิคู่ความทั้งจำเลยและผู้เสียหายในการเข้าตรวจดูสำนวนคดีได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างกว้างๆ เท่านั้น อันมีลักษณะที่แตกต่างจากการเปิดเผยข้อเท็จจริงของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีรายละเอียดของการเปิดเผยที่ชัดเจน อันเป็นผลมาจากแนวความคิดในการดำเนินคดีอาญาในชั้นศาลที่แตกต่างกัน

เมื่อนำการเปิดเผยพยานหลักฐานในต่างประเทศมาพิจารณาเทียบกับการเปิดเผยพยานหลักฐานในประเทศไทยตามมาตรา 173/ 1 และมาตรา 173/2 จะพบว่าการเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนการพิจารณาคดีอาญาหรือการตรวจพยานตามมาตรา 173/1 และมาตรา 173/2 มีลักษณะเป็นการเปิดเผยพยานหลักฐานเช่นเดียวกับในประเทศสหรัฐอเมริกาเพราะมีการกำหนดให้มีการตรวจพยานหลักฐานต่อเมื่อจำเลยให้การปฏิเสธอันเป็นไปในแนวทางของการต่อสู้ระหว่างคู่ความ มิใช่การนำข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมาตีแผ่เพื่อพิสูจน์หาความจริงที่เกิดขึ้นในคดีอาญา

และการกำหนดให้มีกระบวนการเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนพิจารณาในประเทศไทยตามมาตรา 173/1 และมาตรา 173/2 จะมีการคุ้มครองสิทธิของจำเลยเพียงใด นั้น จึงต้องพิจารณาการบังคับใช้มาตรา 173/1 และมาตรา 173/2 เนื่องจากการเปิดเผยพยานหลักฐานดังกล่าวมีลักษณะอันเป็นการเปิดโอกาสให้คู่ความสามารถตรวจพยานหลักฐานของคู่ความฝ่ายตรงข้ามได้ อันเป็นการกระทบต่อ "สิทธิในทางอยู่เฉย" (passive right) ของจำเลย ที่จะไม่ให้การใดชุดลดการดำเนินคดีตั้งแต่ในชั้นสอบสวนถึงชั้นการพิจารณาในศาลโดยรัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการพิจารณาค้นหาความจริง นอกจากนั้นการที่มาตรา 173/1 วรรคสามกำหนดให้คู่ความสามารถยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากศาล การกำหนดเงื่อนไขให้แสดงเหตุผลดังกล่าวนั้นเป็นการให้อำนาจแก่ศาลที่จะไม่อนุญาตได้ จึงเป็นการขัดกับสิทธิของจำเลยที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม ซึ่งเมื่อพิจารณามาตราอื่นๆ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะพบว่ามาตรการในการเปิดเผยพยานหลักฐานในคดีอาญาได้มีการบัญญัติไว้อย่างสอดคล้องกับระบบการดำเนินคดีอาญาในศาลไทยอยู่แล้ว อันได้แก่

สิทธิของจำเลยนับแต่เวลายื่นฟ้อง จำเลยมีสิทธิที่จะตรวจดูสิ่งที่ยื่นเป็นพยานหลักฐานต่อศาล ส่วนงานการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาของศาลและคัดสำเนาหรือถ่ายรูปสิ่งนั้นๆ หรือขอรับสำเนาที่รับรองว่าถูกต้อง ตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน ตามมาตรา 8 (4),(5),(6) สิทธิได้รับทราบพยานหลักฐานในการกล่าวหาในชั้นตอนการไต่สวนมูลฟ้องมาตรา 162 สิทธิได้รับทราบพยานหลักฐานในการแถลงลักษณะคดีอันเป็นการกำหนดให้โจทก์แถลงถึงลักษณะของฟ้องตามมาตรา 174 โดยศาลใช้อำนาจสั่งตามมาตรา 229 รวมถึงสิทธิของจำเลยในการรับทราบพยานหลักฐานในการยื่นบัญชีระบุพยานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 229/1

นอกจากนั้นแล้ว เมื่อนำกระบวนการเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนพิจารณาตามมาตรา 173/1 และมาตรา 173/2 มาพิจารณาเปรียบเทียบกับกระบวนการเปิดเผยพยานในชั้นสอบสวนในคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะพบว่า สิทธิของจำเลยในคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้รับการคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะสิทธิที่จะตรวจและคัดสำเนาเอกสารสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งแต่วันที่จำเลยได้รับสำเนาคำฟ้อง ในขณะที่สิทธิของจำเลยตามมาตรา 173/1 และมาตรา 173/2 ถูกกำหนดโดยเงื่อนไขอันเป็นการจำกัดอยู่เฉพาะคดีอาญาบางประเภท และมีสิทธิเพียงตรวจดูหรือคัดสำเนาคำให้การของตนเองตามมาตรา 8 ซึ่งไม่รวมถึงสำนวนการสอบสวน

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษากระบวนการเปิดเผยพยานหลักฐานก่อนพิจารณาในคดีอาญาทั้งที่มีในกฎหมายไทยและในกฎหมายต่างประเทศแล้ว ผู้เขียนพบว่ามีประเด็นเสนอแนะดังนี้

1. จากการเปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่างในบทที่สี่พบว่า มาตรา 173/1, มาตรา 173/2 เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองจำเลยเช่นเดียวกับมาตรา 174 ที่ศาลมีอำนาจในการสั่งให้โจทก์แถลงถึงลักษณะของฟ้องตามมาตรา 229 แต่ศาลจะใช้อำนาจตามที่มาตรา 229 กำหนดไว้เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิของจำเลยหรือไม่ อันเป็นเรื่องของการใช้ดุลยพินิจของศาลที่จะอำนวยการยุติธรรมแก่จำเลย มิใช่เน้นการแถลงแนวทางการเสนอพยานหลักฐานต่อศาลตามมาตรา 173/2 มาบัญญัติไว้ให้เข้าซ้อนกับอำนาจศาลตามมาตรา 229 ที่จะสั่งให้มีการแถลงลักษณะคดีในมาตรา 174

ผู้เขียนเห็นว่าสิทธิของจำเลยในการรับทราบแนวทางการนำเสนอพยานหลักฐานมีกฎหมายบัญญัติไว้แล้ว ตั้งแต่ในชั้นได้สวนมูลฟ้อง การแถลงลักษณะคดีอันเป็นการกำหนดให้โจทก์แถลงถึงลักษณะของฟ้องตามมาตรา 174 โดยศาลใช้อำนาจสั่งตามมาตรา 229 การรับทราบพยานหลักฐานในการยื่นบัญชีระบุพยานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 229/1 การบังคับใช้มาตรา 173/1 และมาตรา 173/2 ในทางปฏิบัติ อาจไม่สามารถบังคับใช้ได้เต็มตามความมุ่งหมาย และเป็นบทบัญญัติที่ซ้ำซ้อนกับบทบัญญัติที่มีอยู่เดิม อันเป็นการพุ่มพวยเกินความจำเป็นเห็นว่าจะไม่ควรนำมาบัญญัติใช้บังคับ แต่ควรนำมาเปิดเผยพยานหลักฐานในส่วนที่ให้สิทธิแก่จำเลยที่แตกต่างไปจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังกล่าวไปแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราอื่น

2. บทบัญญัติในมาตรา 173/1 มีถ้อยคำที่ขัดต่อสิทธิของจำเลยในการได้รับการดำเนินการพิจารณาคดีอย่างไม่เป็นธรรม ผู้เขียนจึงเห็นว่าการตรวจพยานหลักฐานก่อนการสืบพยานตามมาตรา 173/1 และมาตรา 173/2 ควรให้มีการตรวจพยานหลักฐานก่อนการสืบพยานเฉพาะกรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์แต่เพียงฝ่ายเดียวไม่ใช่กำหนดให้มีการเปิดเผยพยานหลักฐานทั้งสองฝ่ายที่เป็นการขัดต่อสิทธิของจำเลย เพราะในกรณีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์พยานหลักฐานที่ได้มามากเกิดการจู่โจมทางพยานหลักฐานได้ โดยขอบเขตของพยานหลักฐานที่มีการเปิดเผยจะมากน้อยเพียงไรย่อมขึ้นอยู่กับการใช้อำนาจศาลตามที่เห็นสมควรตามบทกฎหมาย

3. การให้สิทธิแก่จำเลยในการรับทราบพยานหลักฐานตามกระบวนการเปิดเผยพยานหลักฐานมาตรา 173/1 และมาตรา 173/2ดังกล่าว จะถูกนำมาใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติมากน้อยเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของศาลในการดำเนินการและบุคลากรในฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นอัยการก็ดี หรือทนายความก็ดี

ผู้เขียนเห็นว่าผู้พิพากษาในฐานะผู้บริหารจัดการคดี ควรมีบทบาทในการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 228 และมาตรา 229 ที่ให้อำนาจแก่ศาลเป็นผู้สืบพยานและมีอำนาจสืบพยานเพิ่มเติมได้ ในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่จำเลย อันเป็นไปตามระบบกฎหมายไทยที่มีการค้นหาความจริงในชั้นศาลเป็นระบบตรวจสอบข้อเท็จจริง (Examination System)

4. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทยควรมีการให้อำนาจแก่จำเลยหรือทนายความในการรับทราบสรุปสำนวนการสอบสวนด้วย โดยอาจทำการปกปิดชื่อของพยานบุคคลเอาไว้เพื่อความปลอดภัย เพราะเมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

อาญาของไทย ยังไม่มีมาตราใดอนุญาตให้จำเลยหรือทนายความมีสิทธิในการตรวจหรือคัดสำเนา คำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตนตามมาตรา 8 (6) เท่านั้น เมื่อมีการสอบสวนเสร็จ อัยการควรมีบทบาทในการอนุญาตให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดีโดยเฉพาะ จำเลยมีสิทธิที่จะได้รับทราบสรุปสำนวนการสอบสวนเพื่อโอกาสในการเตรียมตัวของจำเลยที่ดี ยิ่งขึ้น เพราะแม้จะมีบทบัญญัติให้มีการตรวจพยานหลักฐานได้ก็ตาม แต่บทบัญญัตินี้ดังกล่าวก็มิได้ แก้ไขให้จำเลยหรือทนายความมีสิทธิในการรับทราบสำนวนการสอบสวนเช่นในประเทศฝรั่งเศส ที่ กำหนดให้สิทธิแก่ทนายจำเลยในการรับทราบสำนวนการสอบสวนก่อนการไต่สวนคดีในศาล